

Ortaokul Öğretmenlerinde Örgütsel Güven ve Okul İklimi Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi: İkizce Örneği

Determination Of The Relationship Between Organizational Trust and the School Climate in Secondary School Programming: Example Of İkizce

ÖZET

Çalışan bireyler için çalışılan ortam, günün en çok zaman geçirildiği yerlerden biridir. Öğretmenler için bu ortam okul ortamıdır. Tüm örgütlerde olduğu gibi okul örgütlerinde de örgütün hedeflerine ulaşabilmek için üyelerin örgütlerine güvenmeleri ve verimli bir çalışma performansı sergileyebilmeleri için örgüt elemanlarının kendilerini mutlu hissedecekleri bir iklime ihtiyaç vardır. Ortaokul öğretmenlerinin algısına göre örgütsel güven ile okul iklimi arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla yürütülen bu araştırma ilişkisel tarama deseninde gerçekleştirilmiştir. 2022-2023 eğitim öğretim yılında Ordu ili İkizce ilçesinde görevli 72 ortaokul öğretmeni ile gerçekleştirilen araştırmada veri toplama aracı olarak Canlı, Demirtaş ve Özer (2018) tarafından geliştirilen “Okul İklimi Ölçeği” (OIÖ) ve Çalışkan (2021) tarafından geliştirilen “Örgütsel Güven Ölçeği” (ÖGÖ) kullanılmıştır. Katılımcıların verdikleri yanıtlar parametrik testlerle analize tabi tutulmuş ve ortaokul öğretmenlerine göre örgütsel güven ile okul iklimi arasında pozitif yönde yüksek düzeyde ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ortaokul, Okul İklimi, Örgütsel Güven

ABSTRACT

The working environment for working individuals is one of the places where the most time of the day is spent. For teachers, this environment is the school environment. As in all organizations, in school organizations, in order to achieve the goals of the organization, members need to trust their organizations and in order to perform an efficient work performance, there is a need for a climate in which the members of the organization will feel happy. According to the perception of secondary school teachers, this research conducted to examine the relationship between organizational trust and school climate was carried out in the relational screening pattern. “School Climate Scale” (SCS) developed by Canlı, Demirtaş and Özer (2018) and the “Organizational Trust Scale” (OTS) developed by Çalışkan (2021) were used as data collection tools in the research conducted with 72 secondary school teachers working in İkizce district of Ordu province in the 2022-2023 academic year. The answers given by the participants were analyzed with parametric tests and it was concluded that there is a positively high level of relationship between organizational trust and school climate according to secondary school teachers.

Keywords: Secondary School, School Climate, Organizational Trust

GİRİŞ

Yetişkin insanların büyük çoğunluğu zamanlarının büyük bir bölümünü iş ortamında geçirmektedir. Bu nedenle de bireyler dahil oldukları örgüt içerisinde psikolojik ve fizyolojik ihtiyaçlarını karşılarken kendilerini güvende hissetmek ve buna uygun bir örgüt ikliminin olmasını tercih ederler (Saygın ve Atalay, 2022). Yönetimsel faaliyetlerde örgüt olarak faaliyet göstermenin öneminin fark edilmesini takiben organizasyonel etkinliklerde örgütsel güvenin bir ön koşul olduğu anlaşılmıştır. Zaman içerisinde de sosyal sermaye için ve çalışanların daha fazla sorumluluk alabilmeleri ve aralarındaki iletişimin ve paylaşımın sağlıklı şekilde yürütülmesi için doğru bir örgüt ikliminin gerekliliği ortaya atılmıştır (Taşkın ve Dilek, 2010). Gilmer (1966)’e göre örgüt iklimi mevcut bir örgütü başka örgütlerden ayıran ve örgüt üyelerinin tutumlarını belirleyen ve bu tutumlarla karşılıklı etkilenen özelliklerin bütünü olarak tanımlanmıştır (akt. Ayık, Savaş ve Çelikel, 2014). Örgüt iklimi çalışanların dahil olduğu örgütün faaliyet gösterdiği sektöre göre farklılaşmaktadır. Eğitim sektöründe çalışanların, özellikle öğretmenlerin oluşturduğu örgüt iklimi “okul iklimi” olarak adlandırılabilir (Üstündaş, Tanboğa, Analay ve Altunç, 2022).

En genel manada örgütsel güven; iş görenin, örgütün karar verenlerini etkileme durumu olmadığı halde örgütün iş görenin kendisi yararına gayret göstereceğine ya da en azından zararına olmayacak tutumlar sergileyeceğine olan güveni ve bunun neticesinde kendi kontrolünde olmayan davranışlara karşı savunmasız halde kalmaya gönüllü olması olarak tanımlanmaktadır (Agun, 2011). Örgütlerin var oluş sebeplerinin başında insanların iş birliği gereksinimleri bulunmaktadır. İnsanlar bireysel olarak ulaşılması zor hedeflere ulaşabilmek için diğer fertlerle bir

Hüseyin Taş¹
Ergin Akın²

How to Cite This Article

Taş, H. & Akın, E. (2023). “Ortaokul Öğretmenlerinde Örgütsel Güven ve Okul İklimi Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi: İkizce Örneği” International Social Sciences Studies Journal, (e-ISSN:2587-1587) Vol:9, Issue:110; pp:6373-6378. DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/sss.68862>

Arrival: 13 January 2023
Published: 30 April 2023

Social Sciences Studies Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

¹ Öğretmen, MEB, Ordu, Türkiye, ORCID: 0000-0002-0750-8021

² Öğretmen, MEB, Ordu, Türkiye, ORCID: 0009-0007-3503-1404

araya gelerek örgütleri oluştururlar. Bu hedefler hukuk, ekonomi, sosyal, sağlık, eğitim gibi birçok alanda çeşitlenebilir ancak örgütlerin var oluş amacı farklılaşmamaktadır (Bal, 2021). Sosyal bir yapı olan örgütlerde örgütün elemanları arasındaki ilişkilerin sağlıklı bir şekilde sürdürülebilmesi için güven duygusu bir tutkal vazifesi üstlenerek örgütün verimli bir şekilde hedefe ilerlemesini sağlamaktadır. Nitekim güven; bireyin karşısındaki kişinin ya da örgüt içerisindeki bir grubun kendisine etkisi olan bir kararda ya da davranışta kendisinin çıkarlarının da gözetileceğini bilmesi ve kendisine karşı açık, dürüst ve tahmin edilebilir davranışlar sergilenmesidir (Karakuş, 2019).

Öğretmenler açısından örgütsel güven kadar önemli bir diğer unsur da okul iklimidir. Okul iklimi kavramı okuldaki yaşantının insani ilişkiler ve davranış boyutlarına vurgu yapan bir kavramdır (Şişman, 2012). Okuldaki iklim formal ve informal gruplar ve yönetim ile karşılıklı etkileşimde bulunur. Bu sebeple okulun kişiliği olarak da düşünülebilir (Baykal, 2007). Tüm örgütlerde olduğu gibi okulun da kendine ait bir kişiliği bulunur. Bu kişilik okulun ikliminde görülmektedir. Yani bireylerdeki kişilik kavramının karşılığı okullarda okul iklimi olarak görülmektedir (Bursalıoğlu, 2012). Olumlu bir okul ikliminde okulun tüm üyeleri birbirlerine saygı duyar. Öğretmenler ve öğrenciler arasında olumlu ilişkiler kurulur. Tutarlı ve adil bir disiplin politikası güdülür. Bunlarla birlikte aile katılımına yeterince önem verilir. Bunların sonucunda öğrencilerin güven duygusu artar ve öğrenmelerine katkı sağlar. Beraberinde öğrencilerin akademik düzeyleri olumlu bir şekilde etkilenir (Özdemir, Sezgin, Şirin, Karip ve Erkan, 2010). Okul ikliminin örgütün hedeflerine ulaşması üzerinde çeşitli etkileri olduğu bilinmektedir. Alan yazında okul ikliminin; öğrenci başarısı, öğretmenlerin örgütsel vatandaşlık düzeyleri, motivasyonları, iş doyumunu, okula bağlılıkları, okulun yaşam kalitesi algısı ve okul etkililiği üzerinde etkileri olduğunu ortaya koyan birçok araştırma olduğu görülmektedir (Şahin, 2020; Türker ve Kahraman, 2021; Yenipınar ve Yıldırım, 2022; Doğan ve Aslan, 2022; Pehlivan ve Özgenel, 2020; Gök ve İdem, 2022).

Yukarıda yer alan tartışmalar ışığında okuldaki örgütsel güvenin birçok değişkenden etkilendiği ve birçok değişkeni de etkilediği görülmektedir. Aynı şekilde okul iklimi de okuldaki sosyal olguları etkileyen ve çeşitli olgulardan etkilenen bir durum olduğu görülmektedir. Bu nedenle okuldaki örgütsel güven algısı ile okul iklimi algısı arasındaki ilişkiyi belirlemek bu araştırmanın problemini oluşturmaktadır. Araştırmanın problemine ulaşmak için aşağıdaki araştırma sorularına yanıt aranmıştır:

1. Ortaokul öğretmenlerinin örgütsel güven ve okul iklimi algıları ne düzeydedir?
2. Ortaokul öğretmenlerinin örgütsel güven algıları ile okul iklimi algıları arasında bir ilişki var mıdır?
3. Ortaokul öğretmenlerinin okul iklimi algıları örgütsel güven algılarının yordayıcısı mıdır?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmanın modeli, bir nicel araştırma modeli olan tarama modelinde gerçekleştirilmiştir ve korelasyon türü ilişki tarama olarak desenlenmiştir. İlişkisel tarama modeli iki veya daha çok değişkenin birlikte değişim varlığını belirlemeye yönelik bir tarama modelidir. Korelasyonel ilişki modelinde iki değişkenin, değişim süreçleri birlikte değerlendirilerek aralarında bir ilişki olup olmadığı, bu ilişkinin ne yönde ve ne boyutta olduğu belirlenmeye çalışılır (Aslan, 2018).

Evren ve Örneklem

Ortaokul öğretmenlerinin örgütsel güven algısı ile okul iklimi algısı arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bu araştırmanın evrenini Ordu iki İlçede ilçesinde 2022-2023 eğitim öğretim yılında resmi okullarda görev yapan 72 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmanın evreninin tamamına ulaşılabilir olduğundan evrenin tamamı araştırmaya katılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlere dair demografik veriler Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1: Katılımcılara ait demografik veriler

Çalışma Grubu	Değişken	f	%
Cinsiyet	Kadın	40	55,6
	Erkek	32	44,4
Mesleki Kıdem	8 ve daha az	18	25,0
	9 - 15 arası	33	45,8
	16 ve üzeri	21	29,2
Branş	Beden Eğitimi	7	9,7
	Bilişim Teknolojileri	5	6,9
	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	12	16,7
	Fen Bilimleri	2	2,8
	Matematik	11	15,3
	Müzik	1	1,4
	Sosyal Bilgiler	8	11,1
	Teknoloji ve Tasarım	5	6,9
	Türkçe	14	19,4
	Yabancı Dil	7	9,7

Veri Toplama Aracı

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak Canlı, Demirtaş ve Özer (2018) tarafından geliştirilen “Okul İklimi Ölçeği” (OİÖ) ve Çalışkan (2021) tarafından geliştirilen “Örgütsel Güven Ölçeği” (ÖGÖ) kullanılmıştır.

OİÖ “Başarı Etkenleri”, “Çatışma”, “Demokratiklik ve Okula Adanma”, “Liderlik ve Etkileşim” ve, “Samimiyet” olmak üzere 5 alt boyuttan oluşan 23 maddelik 5’li Likert tipi bir ölçektir. Ölçeğin 20-23 arasındaki Çatışma alt boyutundaki 4 maddesi ters kodlanmıştır, bu nedenle bu alt boyuttaki 4 madde ölçek geneline uygun olması açısından ters çevrilerek analiz edilmiştir. Geliştirme aşamasında iç tutarlık (Cronbach’s Alpha) katsayısı demokratiklik ve okula adanma alt boyutunda “,908”, liderlik ve etkileşim alt boyutunda “,897”, başarı etkenleri alt boyutunda “,753”, samimiyet alt boyutunda “,852” ve çatışma alt boyutunda “,730” olarak hesaplanmıştır. Bu hesaplamalara göre ölçek güvenilirdir denilebilir.

ÖGÖ “Çalışma Arkadaşlarına Duyulan Güven”, “Yöneticilere Duyulan Güven” ve “Kuruma Duyulan Güven” olarak 3 alt boyuttan oluşan 17 maddelik 5’li Likert tipi bir ölçektir. Ölçeğin geliştirilmesi esnasında çalışma arkadaşlarına duyulan güven alt boyutunda iç tutarlık katsayısı ortalama “,935”, yöneticilere duyulan güven alt boyutunda “,933” ve kuruma duyulan güven alt boyutunda “,900” olarak hesaplanmıştır. Buna göre ölçeğin güvenilir olduğu düşünülmektedir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Ortaokuldaki örgütsel güven algısı ile okul iklimi algısı arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla gerçekleştirilen bu araştırmada veriler araştırmacılar tarafından internet ortamında bir forma aktarılmış ve katılımcılara bağlantılar tek tek iletilmiştir. Bu sayede araştırma evreni dışında kimsenin araştırmaya katılmadığından emin olunmuştur. Toplanan veriler internet ortamından indirilerek SPSS istatistik paket programına aktarılmış ve verilerin dağılım kontrolü gerçekleştirilmiştir. Verilerin çarpıklık ve basıklık katsayıları incelendiğinde OİÖ çarpıklık katsayısının - ,406 basıklık katsayısının ise ,254 olduğu görülmektedir. ÖGÖ için çarpıklık katsayısı -1,109 basıklık katsayısının 1,403 olduğu görülmüştür. Tabachnick ve Fidell (2013) çalışmalarının sonucunda çarpıklık ve basıklık katsayılarının -1,5 ve +1,5 arasında olması durumunda verilerin normal dağılıma uyumlu olduğunu ifade etmişlerdir. Buna göre bu araştırmada elde edilen verilerin normal dağılıma uyumlu olduğu görülmüştür.

Verilerin normal dağılıma uyumlu olması nedeniyle araştırmada yapılacak analizlerin parametrik testlerle (t-testi, ANOVA ve Pearson Momentler Çarpımı) yapılmasına karar verilmiştir. Ayrıca araştırmada betimsel analizler olarak ortalama ve standart sapma analizleri yapılmıştır.

BULGULAR

Ortaokul öğretmenlerinin örgütsel güven algısı ile okul iklimi algısı arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılan araştırmanın amacına ulaşmak için yapılan analizlerden elde edilen bulgulardan ilki örgütsel güven ve okul iklimi düzeyleridir. ÖGÖ ve OİÖ ortalamaları ve standart sapmalarına Tablo 2’de yer verilmiştir.

Tablo 2: Ortaokul Öğretmenlerinin Örgütsel Güven Algısı ve Okul İklimi Algısı Düzeyleri

Çalışma Grubu	N	Ortalama	Std. Sapma
Demokratiklik ve Okula Adanma	72	4,14	,678
Liderlik ve Etkileşim	72	4,07	,639
Başarı Etkenleri	72	4,13	,583
Samimiyet	72	4,00	,728
Çatışma	72	3,36	1,094
Okul İklimi (Ölçek Geneli)	72	3,97	,571
Çalışma Arkadaşlar Duyulan Güven	72	4,05	,670
Yöneticilere Duyulan Güven	72	4,08	,684
Kuruma Duyulan Güven	72	4,21	,660
Örgütsel Güven (Ölçek Geneli)	72	4,10	,599

Tablo 2'deki veriler incelendiğinde ortaokul öğretmenlerinin algısına göre okul iklimi ortalamasının $\bar{x} = 3,97$ olduğu, örgütsel güven ortalamasının $\bar{x} = 4,10$ olduğu görülmektedir. Okul iklimi alt boyutlarında en yüksek ortalamanın başarı etkenleri alt boyutunda ($\bar{x} = 4,14$), en düşük ortalamanın ise çatışma alt boyutunda ($\bar{x} = 3,36$) olduğu görülmüştür. Örgütsel güven alt boyutlarında en yüksek ortalamanın kuruma duyulan güven ($\bar{x} = 4,21$), en düşük ortalamanın ise çalışma arkadaşlarına duyulan güven alt boyutunda ($\bar{x} = 4,05$) olduğu görülmüştür.

Ortaokul öğretmenlerinin algısına göre örgütsel güven ile okul iklimi arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığını belirlemek üzere yapılan Pearson Momentler Çarpımı testine dair bulgular Tablo 3'te yer almaktadır.

Tablo 3: Ortaokul Öğretmenlerinin Algısına Göre Örgütsel Güven ile Okul İklimi Arasındaki İlişki

Boyutlar	Korelasyon Katsayıları									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
(1) Demokratiklik ve Okula Adanma	1									
(2) Liderlik ve Etkileşim	,76**	1								
(3) Başarı Etkenleri	,68**	,58**	1							
(4) Samimiyet	,47**	,50**	,53**	1						
(5) Çatışma	,46**	,45**	,34**	,25	1					
(6) Okul İklimi (Ölçek Geneli)	,88**	,87**	,76**	,63	,71**	1				
(7) Çalışma Arkadaşlar Duyulan Güven	,65**	,56**	,50**	,59	,18	,61**	1			
(8) Yöneticilere Duyulan Güven	,59**	,65**	,57**	,60	,37**	,70**	,72**	1		
(9) Kuruma Duyulan Güven	,58**	,67**	,53**	,53	,30*	,66**	,62**	,75**	1	
(10) Örgütsel Güven (Ölçek Geneli)	,68**	,69**	,59**	,65	,30**	,73**	,90**	,91**	,86**	1

N=72; * p<,05; ** p<,001

Tablo 3'teki veriler incelendiğinde ortaokul öğretmenlerinin algısına göre örgütsel güven ile okul iklimi arasında pozitif yönde yüksek bir ilişki olduğu görülmektedir ($p<,001$; $r=,73$). Ayrıca örgütsel güvenin alt boyutlarından çalışma arkadaşlarına duyulan güven alt boyutu ile okul iklimi alt boyutlarından çatışma alt boyutu arasında ilişki olmadığı, okul iklimi alt boyutlarından samimiyet alt boyutunun örgütsel güvenin herhangi bir alt boyutu ile ilişkisi olmadığı, bunun dışında örgütsel güven ile okul iklimi alt boyutlarının tamamının aralarında pozitif bir ilişki olduğu görülmektedir. Bu ilişkilerden yalnızca kuruma duyulan güven alt boyutu ile çatışma alt boyutu arasındaki ilişkinin $p<,05$ düzeyinde anlamlı olduğu, diğer tüm ilişkilerin $p<,001$ düzeyinde anlamlı olduğu görülmektedir.

Ortaokul öğretmenlerinin okul iklimi algılarının, örgütsel güven algılarının yordayıcısı olup olmadığını belirlemek üzere gerçekleştirilen basit regresyon analizine dair bulgular Tablo 4'te verilmiştir. Basit regresyon yapılmadan önce doğrusallık, anlamlı uç, normal dağılım, hataların normal dağılımı ve eş varyanslık varsayımları test edilmiş ve tüm varsayımların karşılandığı görülmüştür.

Tablo 4: Ortaokul Öğretmenlerinin Okul İklimi Algısı ile Örgütsel Güven Algısı Arasında Yapılan Basit Regresyon Analizi

Yordayıcı değişken	Yordanan değişken: Örgütsel Bağlılık						
	B	S.Hata	β	t	p	Kısmi	İkili
Sabit	1,079	,344		3,135	,003	1,079	,344
Okul İklimi	,763	,086	,728	8,881	,000	,763	,086
R=,728	R ² =,530						
F=78,873	p<,001						

Tablo 4'e bakıldığında ortaokul öğretmenlerinin okul iklimi algısının örgütsel güven algısının anlamlı bir yordayıcısı olduğu görülmektedir ($R=,728$; $R^2=,530$; $p<,001$). Yukarıdaki verilere göre ortaokul öğretmenlerinin okul iklimi algısı örgütsel güven algısının %53'ünü açıklamaktadır.

SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Ortaokul öğretmenlerinin algısına göre örgütsel güven ile okul iklimi arasındaki ilişkiyi belirlemek üzere gerçekleştirilen bu çalışmada ortaokul öğretmenlerinin örgütsel güven algılarının yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bal (2021)'in gerçekleştirdiği çalışmada yer alan bulgular incelendiğinde ortaokul öğretmenlerinin örgütsel güven algılarının, yapılan bu çalışmadan farklı olarak çok yüksek olduğu görülmektedir. Öte yandan Koçak (2022) yaptığı çalışmanın sonucunda ortaokul öğretmenlerinin örgütsel güven algılarının orta düzeyde olduğunu ifade etmektedir. Bunlarla birlikte alanyazında ortaokul öğretmenlerinin örgütsel güven algılarının yüksek düzeyde olduğu sonucunu destekleyen araştırmalar da mevcuttur (Usikalu, Ogunleye ve Effiong, 2015; Karakuş, 2019; Çokyigit, 2020). Bu araştırmaların farklı şehirlerde, hatta farklı ülkelerde yapılmasının öğretmenlerin algılarının farklılaşmasının nedeni olabileceği düşünülebilir. Bu doğrultuda elde edilen sonucu genellemenin doğru olmayacağı söylenebilir. Bu nedenle örgütsel güven konusunda araştırma yapmayı planlayan araştırmacılara, örgütsel güvenin çalışılan okul türü, okulun bulunduğu çevre vb. değişkenlerden etkilenip etkilenmediğinin araştırılması önerilir.

Araştırmanın bir diğer bulgusu doğrultusunda ortaokul öğretmenlerinin okul iklimi algısının yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Selçuk (2016) yaptığı çalışmada ilkök ve ortaokul öğretmenlerinin okul iklimi algılarının yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır. Erdoğan (2020) da ortaokul öğretmenlerinin okul iklimi algısının yüksek olduğu sonucuna ulaştığı bir çalışma gerçekleştirmiştir. Bu sonuçlar birlikte değerlendirildiğinde ortaokul öğretmenlerinin okul iklimi algısının yüksek olduğu söylenebilir. Eğitim yöneticilerine, öğretmenlerin okul iklimi algısını çok yüksek düzeye yükseltmek için gerekli tedbirlerin alınması önerilir.

Araştırmanın temel amacı doğrultusunda elde edilen bulgular incelendiğinde ortaokul öğretmenlerinin örgütsel güven algısı ile okul iklimi algısı arasında pozitif yönde yüksek anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ayık, Savaş ve Çelikel (2014) ortaöğretimde görevli öğretmenlerle yaptıkları çalışma ile öğretmenlerin örgütsel güven algısı ile okul iklimi algısı arasında pozitif yönde bir ilişki olduğunu ortaya koymuşlardır. Ayrıca Öktem, Kızıltan ve Öztoprak (2016) otel çalışanları ile yürüttükleri çalışmada örgütsel güven ile örgüt iklimi arasında pozitif anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Alan yazındaki bu araştırmaların da desteklediği üzere örgütsel güven ile okul iklimi arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

Araştırmanın son alt amacına yönelik elde edilen bulgular doğrultusunda okul ikliminin örgütsel güvenin yordayıcısı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Buna göre okul iklimi örgütsel güven düzeyinin %53'ünü açıklamaktadır. Bu sonuç göz önünde bulundurulduğunda okul iklimi algısı arttıkça örgütsel güvenin de arttığı düşüncesiyle okul yöneticilerinin okul iklimini geliştirerek öğretmenlerin örgütsel güvenlerinin de artırmaları yönünde uygulamalar yapmaları önerilir.

KAYNAKÇA

- Agun, H. (2011). Örgütsel güven ile örgütsel bağlılık arasındaki ilişki üzerine bir çalışma. Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Aslan, Ş. (2018). Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri nicel, nitel ve karma tasarımlar için bir rehber. Konya: Eğitim Yayınevi.
- Ayık, A., Savaş, M. ve Çelikel, G. (2014). Ortaöğretim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin okul iklimi ve örgütsel güven algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 11(27), 203-220.
- Bal, M. S. (2021). Ortaokul öğretmenlerinin iş doyumunu ile örgütsel güven algıları arasındaki ilişki. Yüksek Lisans Tezi. Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Baykal, İ. (2007). İlköğretim okullarının örgüt ikliminin bazı değişkenler açısından incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Bursalıoğlu, Z. (2012). Okul yönetiminde yeni yapı ve davranış (17 b.). Ankara: Pegem Akademi.
- Canlı, S., Demirtaş, H. ve Özer, N. (2018). Okul iklimi ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışması. İlköğretim Online, 17(4), 1797-1811.
- Çalışkan, A. (2021). Örgütsel güven: Bir ölçek geliştirme çalışması. Antalya Bilim Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, 2(1), 42-59.
- Çokyigit, M. (2020). Ortaokulların bürokratik yapısının etkililiği örgütsel güven ve örgütsel destek düzeyi arasındaki ilişki. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Doğan, Ü. ve Aslan, M. (2022). Öğretmenlerin okul iklimine ilişkin algıları ile psikolojik iyi oluşlar arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Trakya Eğitim Dergisi*, 12(3), 1482 - 1499.
- Erdoğan, Ö. F. (2020). Ortaokul öğretmenlerinin okul iklimine ilişkin algılarının incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Gök, R. ve İdem, B. (2022). Okul ikliminin ilkökul ve ortaokul öğretmenlerinin motivasyonuna etkisi. *Asya Studies*, 6(22), 1-12.
- Karakuş, B. (2019). Ortaokullarda görev yapan öğretmenlerin örgütsel güven hakkındaki algıları ve görüşleri. Yüksek Lisans Tezi. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sivas.
- Koçak, S. (2022). Ortaokul müdürlerinin kullandıkları etkileme taktikleri ile öğretmenlerin örgütsel güven düzeyleri arasındaki ilişki. Doktora Tezi. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Bolu.
- Öktem, Ş., Kızıltan, B. ve Öztoprak, M. (2016). Örgütsel güven ile örgüt ikliminin örgütsel özdeşleşme, iş tatmini ve işten ayrılma niyeti üzerine etkileri: Otel işletmelerinde bir uygulama. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 8(4), 162-186.
- Özdemir, S., Sezgin, F., Şirin, H., Karip, E. ve Erkan, S. (2010). İlköğretim okulu öğrencilerinin okul iklimine ilişkin algılarını yordayan değişkenlerin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*(38), 213-224.
- Pehlivan, B. ve Özgenel, M. (2020). Farklı ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin okul iklimi algıları ile okula bağlılıkları ve akademik başarıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Türk Akademik Yayınlar Dergisi*, 4(2), 152-166.
- Saygın, E. ve Atalay, K. (2022). Sağlık sektöründe örgütsel güvenin çalışan sesliliği ile ilişkisinin incelenmesi üzerine bir araştırma. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 24(1), 304-327.
- Selçuk, M. (2016). İlk ve ortaokul öğretmenlerinin okul iklimi algıları ile iş motivasyonları arasındaki ilişki. Yüksek Lisans Tezi. Düzce Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Düzce.
- Şahin, İ. (2020). Okul tükenmişliği ve algılanan akademik başarının ortaokul öğrencilerinin okul iklimi algıları üzerindeki etkisinin incelenmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(6), 1-8.
- Şişman, M. (2012). Eğitimde mükemmellik arayışı etkili okullar (3 b.). Ankara: Pegem Akademi.
- Tabachnick, B. G. ve Fidell, L. S. (2013). *Using Multivariate Statistics* (6 b.). Boston: Pearson.
- Taşkın, F. ve Dilek, R. (2010). Örgütsel güven ve örgütsel bağlılık üzerine bir alan araştırması. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 2(1), 37-46.
- Türker, Y. ve Kahraman, Ü. (2021). İş doyumunun yordayıcısı olarak okul iklimi ve öz-yeterlik. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 14(4), 548-569.
- Usikalu, O., Ogunleye, A. J. ve Effiong, J. (2015). Organizational trust, job satisfaction and job performance among teachers in Ekiti state, Nigeria. *British Open Journal of Psychology*, 1(1), 1-10.
- Üstündaş, V., Tanboğa, G., Analay, A. ve Altunç, A. (2022). 2014-2019 Yılları arasında okul iklimi ile ilgili yapılan tezlerin incelenmesi. *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, 9(4), 1799-1817.
- Yenipınar, Ş. ve Yıldırım, K. (2022). Okul iklimi ve okul etkililiği ilişkisindeki eğilim: PISA verilerinin ikincil analizi. *Trakya Eğitim Dergisi*, 12(2), 896-910.